

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEK	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60	BRASOV-BRASSÓ, Kapu-uca 64-66. szám. Telefonszámok: Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók.	4 LEI Vasárnap 5 LEI
4 LEI	Kézbesítési díj havonta 10	Bérmintve postán küldve		A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.		

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. június 19. (Csütörtök)

137. SZÁM

Fölöttébb kedvező

az a kép, melyet Smith pénzügyi főbiztos a genfi népszövetségi tanácsnak adott Magyarországról, helyzetéről, fizető- és hitelképességéről, valamint mindazon előfeltételekről, melyeket a nemzetközi kölcsön vállalása és folyósítása megszabott.

A népszövetség tanácsa a kiváló és tárgyilagos szakember e meggyugtató és biztató jelentése nyomán tudomásul adja a jóvátételi bizottságnak, hogy vállalja a Magyarország rekonstrukciója tervének végrehajtásáért való felelősséget.

Egyidejűleg Smith főbiztos kitűnő erkölcsi bizonyítványt is adott a népszövetségnek Magyarországról, midőn azt mondta, hogy a magyar nép lelkületében gyökeret vert a jövőbe vetett önbizalom.

Ez az elismerés két okból is fölöttébb fontos, szinte elhatároló jelentőségű Magyarországra nézve. Az egyik, hogy ezzel a gazdasági újjászülés lehetősége jóformán kézzelfoghatólag van garantálva, a másik pedig, hogy az újjáépítés munkája olyan atmoszférában indulhat meg, mely a magyar államra nézve fölöttébb kedvező.

Megállapítható ugyanis, hogy Magyarország számára nemcsak valamennyi európai állam kész megadni a helyreállítás és fejlődés nélkülözhetetlen eszközeit, hanem egyuttal arra is készek, hogy az ország annyira életbevágó konszolidációját immár gyanútól, bizalmatlanságtól és rosszakarattól is menten előmozdítsák.

Ezt a készséget volnának hivatva dokumentálni azok a tárgyalások is, melyeket Magyarország megbízottai nemrég a kisantant három államával Jugoszláviával, Romániával és a csehszlovák köztársasággal folytattak, s a melyek bizonyos gazdasági és pénzügyi kérdések dolgaiban kedvező megállapodásokra vezettek.

Összinté sajnálattal vettük azonban tudomásul, amit Magyarország bukaresti követének a Brassói Lapok munkatársa előtt nemrég tett nyilatkozata is megerősített, hogy Romániával való további tárgyalások egyelőre nincsenek kilátásban. Pedig a megtárgyalt, elfogadott, s csak ép ratifikálásra váró egyezmény egyik szerény láncszeme csupán azoknak a közösen érdeklő nagy kérdéseknek, melyek a két állam, de Magyarország és a két másik szomszédos állam közt is mielőbb és feltétlenül megoldandók.

A népszövetség tanácsának barátságos hangulata nemcsak a kölcsönt kereső és talpraállni kívánó Magyarországról való rokonszeny-nyilatkozat, hanem egyuttal buzdító példaadás amaz államok kormányai részére is, melyek a sűrűn hangoztatott, s részben már tettekkel is erősített jóakarattal ellenére a legfontosabb függő problémák elintézésével még mindig késnek.

Ha Magyarország részéről, ahogy a pénzügyi főbiztos a szövetségi tanácsnak jelentette, meg vannak a gazdasági rekonstrukció előfeltételei, vagyis, ha más szóval, egész Európa, sőt az egész világ bizalmára és támogatására érdemes, akkor a közvetlenül érdekelt országoknak ezt a tényállást azzal is honoraltnok kell, hogy az egymás közti viszony legelőtértebb és legjelentősebb differenciáit, függőségeit eloszlassák.

Még abban az esetben is meg kellene ezt tenniük, ha kizárólag a tönkre-

ment Magyarország, tehát Európa, a civilizált emberiség egy tagjának, osztályosának, államtársuknak és szomszédjuknak a tulajdon érdekeiről volna csak szó; mennyivel inkább tehát akkor, mikor minden még fennálló ellentét, differencia és megoldatlanság a saját gazdasági életüket, konszolidációjukat és nyugalmat kívánó törekvésükkel is befolyásolja.

A Magyarországnak juttatandó nemzetközi kölcsön, s az a jóállás, melyet a magyar államért a népszövetség ta-

nácsa egyhangulag, tüntető bizalommal és rokonérzéssel vállalt, immár a kétségnek és bizalmatlanságnak utolsó szikráit is eltáposza.

Magyarország komoly békeakarata, mely iránt az utódállamok még az utolsó pillanatban is kétségeket támasztottak, a genfi határozattal nemzetközi elismerést és méltánylást kapott.

Itt az ideje, hogy Románia és Magyarország közt minden függő kérdésben, gyors és gyökeres megegyezés jöjjön létre.

Kész a francia kormányprogram

A parlament keddi ülésén terjeszti be Herriot a kormánynyilatkozatot

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PARIS, jun. 17. A Herriot kormány ülésén terjeszti be kormányzati programját, amely elöl politikai körökben érthető érdeklődéssel tekintenek. Az Intrantséant tegnap megjelent száma a kormányprogramot előre beharangozta s arról a következőket közli:

A Herriot kormány mindenekelőtt megszünteti a felhatalmazási törvény érvényességét és széleskörű amnesztiát ad. Különös súlyt fog helyezni az Oroszországgal való viszony rendezésére.

s igyekezni fog Oroszországgal a diplomáciai viszonyt megújítani.

Belpolitikai téren legfontosabb feladatának tartja, hogy átszerveze a fegyveres néphadsereget és a kötelező katonai szolgálat tartamát megrövidítse.

A kormányprogram egyik lényeges pontja az, amely

meg akarja szüntetni a vatikáni francia nagykövetséget.

Pénzügyi téren a legszigorúbb takarékoság elvét akarva keresztül vinni, az eddigi állami monopóliumokat jövedelmezővé tenni, az egyenes adók rendszerét behozni, s általában az adózási demokratikusabb alapra helyezni. Az állami tisztviselőknek megadja a szindikátusi jogot, s javítani akar a helyzetükön.

a külpolitikában hiva a népszövetség eszméjének, s fejleszteni kívánja azt, annyira, hogy az igazán a népek szövetsége legyen.

A jóvátétel és a Ruhrmegszállás kérdésében a kormányprogram pontosan azt tartalmazza, amit két héttel ezelőtt írt Herriot.

Miniszterválság Olaszországban a Mateotti-eset miatt

A kabinet tagjainak legnagyobb része Mussolini rendelkezésére bocsátotta tárcáját — Még mindig nem találták meg Mateotti holttestét

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

RÓMA, jun. 17. Az olasz közvéleményt még mindig lázas izgalomban tartja Mateotti szocialista képviselő eltűnése, s most már annál is inkább, mert a rendőrségi nyomozás még mindig nem tud pozitív lényt mondani, éle még Mateotti, avagy lényeg áldozatát esett bűnös kezek megrögzöttségének. Az izgalmat csak fokozta az, amikor híre jött, hogy az eltűnt képviselő zsebkendőjét a Vico-ló mellett megtalálták, amiből azt következtetik, hogy a vízbe dobták.

A Mateotti-esetnek bizonyos politikai

lag exponált személyekre nézve súlyos következményei vannak:

Olaszországban súlyos miniszterválság fűnyeg, s valószínű, hogy Mussolini kormányának majdnem valamennyi tagját ki fogja csere ni,

de több más magasabb állású tisztviselő is kénytelen helyét elhagyni. Róma rendőrfőnökét, Bartinét, már fölmentették állásától, s a tegnap szabadonbocsátott ügyvédet, a római fasiszta lap szerkesztőjét, Filippellit, újból letartóztatták, mert

alapos a gyanu, hogy ő volt a felbujtó. Hír szerint

De Stefani pénzügyminiszter és Cerbino gazdasági miniszter kivételével a kormány valamennyi tagja Mussolini rendelkezésére bocsátotta tárcáját. Az új belügyminisztert Taderoni személyében már ki is nevezték.

a gyarmatügyeket pedig ideiglenesen Mussolini veszi át. A minisztertanács a közbiztonság vezetőjévé Debono helyett Crispomancanát, a triesti prefektust nevezték ki. A római lapok teljes kormányátalakulásról beszélnek.

Hogyan történt Mateotti elrablása?

Az egyik letartóztatott vallomásaiban elmondotta, hogy Mateotti az utolsó pillanatig ellenállt támadóinak, s velük formálisan verekedést folytatott.

— Gyilkosok! Barbárok! Gyávák! — kiáltotta támadóira, akik azt követelték, tölle, hogy vonja vissza a parlamentben hangoztatott kijelentéseit s tagadja meg elveit. Mateotti azonban vonakodott ezt megtenni, mire autóba dobták és elvitték. Hogy hova, arra egyetlen letartóztatott nem hajlandó válaszolni.

Az országuton megtalálták Mateotti vasuti jegyét, ami verekezés közben az automobil kitérőtt ablakán eshetett ki.

Új fasiszta direktórium

A fasiszták vezetését az eseményekre való tekintettel ideiglenesen egy tíz tagú direktórium vette át. Ugyanekkor a miniszterelnök kommunikékében figyelemztette a sajtót, őrizkedjék ellenőrizhetetlen hírek terjesztésétől.

Eddig hetven letartóztatás történt. Rossi a lemondott sajtófőnök állítólag öngyilkos lett.

A szocialista miniszter ellen elkövetett merénylet miatt Anglia és Franciaország szocialistái szövetségre akarnak a fasiszták letörésére.

Smith pénzügyi főbiztos visszatért Budapestre

Nyilatkozott a genfi tárgyalásokról

BUDAPEST, június 17. Smith pénzügyi főbiztos ma visszaérkezett Genf-ből, ahol résztvett a népszövetségi tanács ülésén. Megérkezése után nyilatkozott, s kijelentette, hogy a rekonstrukciós tervet sikeres végrehajtása tekintetében nagy haladást jelent a népszövetség határozatának elfogadása, a melyben közlik, hogy a népszövetségi tanács meg van elégedve a kormány eddigi működésével. Egyben kijelentette, hogy a külföldi tárgyalások fejlődését olyannak tekinti, hogy azok alapján a rekonstrukciós tervet végrehajtása biztosítottak tekinthető. A számára megszavazott ötezer dollárról kijelenti, hogy ez a maximum, s ezt az összeget közelről sem fogja igénybe venni.

A katonai ellenőrzés kérdése a tanács előtt

A népszövetségi tanács hétfőn a vegyes magyar-román és a magyar-cseh döntőbírók elnökének kijelentését tárgyalta. Egyben a népszövetség által gyakorlandó katonai ellenőrzés kérdésében Magyarország, Görögország és Románia azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a kérdés megoldását bízzák a nagyhatalmak diplomáciájára, s a tanácskozáson ezen országok kormányai is résztvehessenek.

Döntő fordulat a politikai foglyok ügyében

Cserefoglyok érkeztek Nagyváradra

A Brassói Lapok tudósítójától.

NAGYVÁRAD, június 17. A politikai foglyok ügyében döntő jelentőségű fordulat történt. Miniszteri rendelet érkezett az ügyészi hivatalhoz, hogy az összes, Romániában élő politikai foglyokat Nagyváradon kell összegyűjteni, s ezután innen történik a kicserélés. A rendelettel egyidejűleg megérkezett a politikai foglyok utolsó transzportja is, és jelenleg harminckilenc magyar állam polgár politikai fogoly várja kiszabadulását. Romániában több politikai fogoly nincsen.

Magyarországból tizenöt politikai cserefogoly érkezett Nagyváradra, akik az itteni ügyészségi fogházban várják be a többi, még Magyarországon levő s jelenleg összegyűjtés alatt álló politikai foglyokat, kiknek ideérkezése már csak napok kérdése.

Valószínűleg velük együtt érkeznek Nagyváradra Kristóffy államtitkár is, aki magyar részről a kicserélési akció vezeti, s akkor a hosszú idő óta húzódó fogolycsere végre megtörténik és a sokat szenvedett emberek visszanyerhetik szabadságukat.

Haragszik a magyar-nyelvű felhivatalos

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, június 16. A Temesváron megjelenő „Esti Lloyd”, mely születése nek első pillanatától kezdve magán viselte a kormány kegyel felé sandítás bélyegét, a Tatarescu államtitkár által a Magyar Pártra vonatkozólag tett nyilatkozat kapcsán az arra jogot adó elhivatottság és megéretnesség nélkül, a jó akaratú és tárgyilagos kritika határainak merész túllépésével több kirombanást intézett a romániai magyar népgazdaságát képviselő Magyar Párt és annak illusztris vezetősége ellen. Ez a minden okos ember előtt nyilvánvaló célzatosságu kiruccanás kötelességünkkel telte, hogy egy kissé rávilágítsunk a frissen született magyar-nyelvű lap csöppet sem magyar szellemű fleckáztatásának igazí rugóira és ennek rendjén bátrak voltunk a nálunk szokásos őszinteséggel nevén nevezni a gyermeket. Hosszas rágódás után most szívesen fel e miatt Tatarescu államtitkár az magyar-nyelvű lálbzsurnálja, s vállalt szerepének hűen megfelelően piszkoló és denunciatív próbálkozások elkövetését ront Brassó és a Brassói Lapok ellen.

Az „Esti Lloyd” Brassónak és a Brassói Lapoknak becsületes és nyílt politikáját nem ismeri és nem is képes azt megérteni. Brassó polgársága komoly, munkás és értékes eleme az államnak, mely becsülettel szolgálja az ország érdekeit, de kommunista maszlag hirtetés, elveladásra és fajúrlásra nem kapható. Teljesen ez a helyzet a Brassói Lapoknál, mely az állam érdekeinek szigorú szemelőttartásával egyedül és kizárólag a magyarság törvényes jogaiért és érdekeiért harcol. Brassó polgárságának és a Brassói Lapoknak magatartása mögött nem lappang hamis jelszavak rongyjaiba burkolt kommunizmus, sem pedig önös anyagi előnyhajsza. Esméért, ideálért és igazságért küzdünk és ezek szolgálatában szívesen vállaljuk a hatalom napsütésében heverésző elvtelen előzdiség felfelé talpnyaló, másfelé arcátlan kitévedéseit is. Az „Esti Lloyd” felsőbb utasításra és bukaresli recept szerint támadhat, és denunciatálhat, minket a tisztaság, becsület és kötelesség útjáról le nem térít és meg nem félemlít, mert mögöttünk nem egy muló életű kormány, vagy egy-két konjunkturán elhúzódt nagy vállalat áll, hanem Románia két milliónyi magyar népe és az igazság.

Pályafelügyázót

nagyobb erdei vasut részére keressük. Csapán elsőrendű, önálló munkaerőre reflektálunk.

Országos Fatermelő R. T.

Brasov, Sütő-ucca 7. szám 667

Konfliktus Mexiko és Nagybritannia között

A mexikói kormány le akarja tartóztatni az angol követet
Körülzárták a követség épületét

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

LONDON, június 17. A Daily Express jelentése szerint Mexikó és Nagybritannia között a diplomáciai életben pártját ritkító konfliktus tört ki.

Az történt ugyanis, hogy a mexikói angol követ állítólag hamis tudósításokat küldött a külföldre a Mexikóban lefolyt helyi összeütközésekről, mire a köztársaság elnöke kiutasította az országból a követet. A követ a kiutasítási parancsnak nem tett eleget, erre az elnök parancsot adott ki, hogy azonnal tartóztassák le. A követ a le tartóztatására megjelent hatósági közegeknek ellenszegült, mire a rendőrség körülzárt a brit követség épületét.

A követség vizellátását blokkírozták, a telefonösszeköttetést elvágták. A követ berendezkedett az ostromra.

Liberális szemfényvesztés: az állami magyar iskola

Ahol a számtan, ének, tornai vezényszó, sőt még a tánc is román

A Brassói Lapok tudósítójától.

TEMESVÁR, június 17. Liberális szemfényvesztés... sőt még annál is több! Anghelcsu miniszter fennhirdette a parlamentben, hogy ime ennyi magyar iskolát tart fenn maga az állam, mintegy odavetve nekünk: hát mit akartok ti még, nagyétkűk és örökké elégedettek? Talán még ez sem elég, hisz itt vannak a számtanok, ezek beszéljenek egyedül, minden szónál ékeesebben!

Am nézzünk egyszer, mi annyira támogatottak és annyi iskolával megáldottak, nézzünk egy kissé a számok mögé és jöjjön, vessen velünk a miniszter ur is egy pillantást egy-néhány ilyen jótéteményként adott magyar iskolába.

Román tanerők a magyar osztályokban

Egy-két mondatban is meg lehetne mondani az egészet. Hogy mindinkább forszírozzák, hogy az állami magyar iskolákat tisztára román tanerők vezessék, hogy ezek a tanerők hovatovább úgy rendezkednek be, mintha nem is magyar tanítványok volna az iskola, stb. hitelesség kedvéért hadd vegyük sorra a temesvári magyar iskolákat, kimutatva a tényleges állapotot: hol mennyi román tanerőt alkalmaztak és kiket? A most lefolyt iskolai évben alaposan megismerhettük a tanerők átszervezését...

A Gyárvárosban a templom-uccai állami magyar iskolában a második osztályt Baba Cleopatra vezeti, ugyancsak a második osztályt Lepu Joan. Utóbbi annak idején a magyar tanfelügyelőségben volt beosztva. És ha csak egy hajszálnyival többet vesz a románból, mint ahogy kellene: a magyar nyelvi, a mi róvásunkra megyen az.

A harmadik leányosztályt Jonescu örnagyné vezeti. Ez a lelkes nő úgy találja, hogy a magyar lányok jó, fogékony materialja és ha egy-némelyikük nem is bizonyul annak, a román szó folytonos hallása mégis csak elvezeti ezeket is, egy kis eredményhez. Ily elvek mellett aztán a lelkes nő egész nap csak románul beszél az osztályban, nem is bírja a magyart egészen jól. De minek is az, magyar, de állami iskolában! És így maga is gyönyörködik benne, hogy szavalnak a lányok, románul, mily szép szinderabokat adnak elő az oktatás ideje alatt, románokat, s végül nagy meghatottságban maga köré gyűjt valamennyit és ott ugrál és táncol jómagam is köztük, kecsesen és példaadón...

Az ötödik és hatodik leányosztályt Ignatius Lucrétia vezeti, a negyedik fiúosztályt pedig maga a direktor — Murgu — mindannak ellenére, hogy — mondják — csak „meglehetősen” bírja a magyar nyelvet.

A Magyar-uccai iskolában pedig Craclunescu a direktor, vezeti az első osztályt, a harmadik és negyedik osztály tanítóit Ignatiusnak hívják. Magyarul tud.

Még a számtan is román

A Józsefvárosi iskolában szabadságolták Wittenberger József tanítót, aki évtizedekre nyúló igazgatói működésre pillant vissza. (Fizetésének csak husz százalékát kapja, holott másoknak, ily esetben, teljes fizetést adnak.) Szabadságolva lett Schreiner István tanító is, osztályukat —

A mexikói külügyminiszterium egyben nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy szívből barátságos viszonyt őhajtt fenntartani Angliával, azonban szükségesnek tartja, hogy Anglia elfogadható képviselőt küldjön Mexikóba.

A konfliktus az angol parlament előtt

A mexikói követet ért sérelem miatt az angol kormány érintkezésbe lépett az Unió kormányával, s egyúttal az alsóházban Macdonald kijelentette, hogy

Mexikó eljárását a nemzetközi jog súlyos megsértésének tekintik,

s ilyen körülmények között Hohler volt budapesti követ tervbevett mexikói kiküldetése is elmarad.

tályába, háromszor lefordja. Hogy ennyire verni még sem szabad.

Majd feleletti a flukat. Elég jó feleletek, az államtitkár meg van elégedve.

Es erre vérszemét kap a tanító ur. Odaáll az államtitkár elé.

— Hát méltóztatik látni, hogy mégis van eredmény. Mert azt tessék venni kérem, hogy ezek magyarok. Irredenták! Bolsevikik! Ezekkel nem bírok, csak, hótál! Ezek nem tanulják másként a románt...!

Es Gavril tanító ur ellen nem indult meg a fegyelmi.

(*) **Ady Endre** leghíresebb költeménye „Fantom.” Ugyanolyan világhírű a „Fantom” című film, melyet ünnepi előadás keretében június 18-án mutat be a Modern Mozgó. Főszerepben Putty Lia, Lili Dagover, Alfréd Ábel.

Iparos parlament Szatmáron

Megalakítják az országos ipari szindikátust

A Brassói Lapok szatmári tudósítójától.

SZATMAR, június 16. Az erdélyi és bánági iparosok vasárnap délután nagyszabású értekezletet tartottak Szatmáron, hogy egy országos iparos szövetség megalakításának előkészületét megtegyék.

Az egyes iparistűletek és kamarák képviselőitében megjelentek Temesvár, Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Nagyenyed, Erdőbényfalva, Nagykároly, Nagybánya, Máramarossziget küldöttel. Táviratilag csatlakoztak: Brassó, Székelyudvarhely, Gyergyószentmiklós, Kézdivásárhely, Marosvásárhely. Minden város négy-öt taggal szerepelt.

Az értekezletet Hevesi József az erdélyi iparosságnak illusztris vezetője, a kolozsvári iparkamara osztályelnöke nyitotta meg. Szűcs Kálmán szatmári iparistűletti alelnök ismerteti az értekezlet célját. Dr. Papp Sándor a kolozsvári Sfatul volt elnöke hosszasan vázolja a kézműiparosság elnyomatott gazdasági helyzetét és országos bajait. Részletesen előadja, hogy francia és német mintára miként lehetne az országos szervezkedés technikai módját végrehajtani. Kiemeli a sajtó őrési fontosságát. Nem elég, hogy az iparosságnak szaklapja van, — mondotta — szükséges a napilajó támogatása is. országos szövetség megszervezése esetén a kerületi központok felállítását ajánlja, amelyek az országos központi irányítása mellett működjenek.

Ezután felolvassák az elnökség tervezetét az egyes iparistűletek anyagi támogatásáról, az ipar gazdasági megerősítéséről, a regát ipari szervezettel való kapcsolat megteremtéséről, országos iparbank létesítéséről, országos ipari nyugdíjintézmény létesítéséről és az ipari szakképzés fokozásáról.

Többek között szólt a megbízhatóság a kolozsvári kereskedelmi és ipar kamarát az országos szövetség alapszabályainak kidolgozásával, amelyet majd a Temesvárra összehívandó országos alakuló gyűlés tárgyal le.

Megint egy politikai gyilkosság

BRASSÓ, jun. 17. Bulgáriából újabb politikai merénylet hírére hozza a táviró. Amint egy szófiai távirat jelenti, Petkoff Petko ellenzéki képviselőt nyílt uccán négy revolverlövessel agyonlőtték. A lövések azonnal megölték a képviselőt. Az általános vélemény az, hogy a gyilkosságot politikai okokból követték el. A rendőrség rövid nyomozás után elfogta a merénylőt, aki bevallotta, hogy tetteiben politikai gyűlöletet vezetett.

Eredeti angol szabadalmazott

DICK
BALATASZIAK

kizárólag

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMISOARA.

HIREK

— (Két hét múlva leplezik le a nagyváradi királyszobrot.) Ferdinánd király lovasszobrát, amelyet Kara Mihály szobrászművész mintázott, két hét múlva leplezik le a Szent László téren, Szent László szobrának a helyén. A monumentális lovasszobor üntési munkálatai már befejeződtek: a fehér márvány talapzat is elkészült. A leplezés nagy ünnepségek keretében fog megtörténni a valószínűleg az ünnepségre a királyi pár is Nagyváradra érkezik.

— (Még mindig rossz az a telefonvonalak.) A szakadatlan viharok és felhőszakadás, amely egész Románia felett végigvonult, s amely még mindig nem szűnik, alapos pusztítást végzett a telefonhálózatban. Románia valamennyi telefonfővonala teljesen használhatatlan, s egy-két szomszéd közseg kivételével, telefonösszeköttetést kapni teljes lehetetlenség. A megromlott telefonhálózat javításán dolgoznak, hogy azonban mikor lesz a telefon újból használható állapotban, tudni még nem lehet.

(Lepadatu miniszter Nagyváradon.) Szombaton délután az expresszvonattal Nagyváradra érkezett Lepadatu miniszter, akit hivatalosan fogadtott a város. A miniszter dr. Popovici prefektushoz szállt, kihez tudvalevőleg régi barátság fűzi. Este vacsora volt a miniszter tisztelőire, aki vasárnap reggel autón kerületébe Cséke és Belényesre utazott, ahol választói előtt beszámolót tartott. Hétfőn Vaskán tartott beszámolót s onnan autón visszautazott Bukarestbe.

— (Majláth püspök Udvarhely megyében.) Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Majláth püspök a kormányval eszközölt egyházi és iskolai tárgyalások miatt megszakított bérmentjét újból megkezdte. Marosvásárhelyről Kadicsfalvára érkezett, ahol másnap délelőtti kísértette a bérmentelés szentségét, délután pedig felszentelte a községgel kapcsolatos Bethlenfalva kath. templomának két új harangját. A püspököt körutjában díszkapuval fogadta a két község népe és Máthé József körjegyző beszéddel üdvözölte. Este bekocsizott a püspök Székelyudvarhelyre, ahol résztvett a tisztelőre rendezett oltáregyesületi estélyen s miután megbérmálta a jelentkezőket hivatalos látogatásra Székelyszentkirályra utazott.

— (Véres korcsmai verekedés.) Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Szentgyeházfalva udvarhelymegyei község egyik korcsmajában cigányzene mellett mulatott néhány szentkeresztbányai vasgyári munkás. Vigan szó rakoztak mindaddig, míg úgy éjteltájban be nem tévedt a korcsmába egy legényekből és házasságkötőkből álló társaság, mely mindjárt a megjelenésekor azt követelte a cigányoktól, hogy nekik muzsikáljanak. A követelőzésből kifolyólag összecsúszkolt a két társaság, majd tetlegességre vetemedett, amely aztán véres verekedéssé fajult. A szentgyeházfalviak, számszerűen tízen nyolcan nekifutottak a három tagból álló vasgyári munkások társaságának, s úgy elverték ezeket, hogy mind a három suiyos sérüléseket szenvedett sőt egyiküknek, egy Swela Ferenc nevű munkásnak az állapota a verés következtében oly válságosra fordult, hogy kihallgatása mindeztideig lehetlenné vált. A csendőrség jelentése folytán az ügyesség a csendőrséget biztatta meg a nyomozással.

— (Mi történt a Valea-Larga hidjánál?) A keddi nap folyamán remények terjedtek el arról, hogy Valea Larga mellett a Prahova hídjából leszakadt, az utazóközönség körében érthető izgalmat keltett, később azonban állatékony hely felvilágosítása nyomán kiderült, hogy a hírek túlzottak, s azokból mindössze annyi igaz, hogy az alazuhogó felhőszakadás a híd kavicagát mosta alá, s ezért biztonsági okokból nem engedték a vonatot a hídra. A vízmosás helyét azonban márnyag rövid idő alatt rendezték, s így néhány órai késésen kívül nagyobb baj nem történt. A közlekedés a Valea Larga hídján már normális.

— (Házasság.) Rosenkranz Elia és Luka János f. évi június hó 7-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— (Seipel merénylete rabkórházban.) Bécsből táviratozzák: Javoreket, Seipel merényletét ma átszállították a rabkórházba.

— (A református majális.) A g. rendező bizottsága (az összes férfiak és nők) június 18-án este 8 órakor a tanácsteremben érkekezletet tart, amelyen való szíves megelenését valamenyny felkelti rendezőbizottsági tagnak tisztelettel kéri az elnökség.

— (Eljegyzés.) Snejder Annuska Törösvár és Beke Tamás Barót jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— (Az Orient hírlapirodában) rendezett nemzetközi festőművészek képiállítása még csak ma és holnap lesz nyitva.

MODERN MOZGÓ

«A két lélek». Soha film iránt ilyen nagy érdeklődés nem mutatkozott, mint eziránt a tartalmas és nem mindennapi film iránt. Nem reklámból, nem sablonos dicséretből mondjuk ezt, hanem a közönség nagy rétegének a tetszésnyilvánítását tolmácsoljuk akkor, amikor azt írjuk, hogy az igazgatóságot valószínűleg megostromolták azok, akik ezt a gyönyörű filmet nem látták, hogy még egyszer töltsék műsorra azok kedvéért, akik a rossz idő miatt nem jöhettek el megnézni. Az igazgatóság azonnal érintkezésbe lépett a filmkölesönzövel, hogy meghosszabbítsa, ami nagy nehézségek árán sikerült is és így ma, szerdán, utoljára vetítik a Két lélek című filmet. Csütörtökön a Modern Mozdó egvényes fennállásának az évfordulója alkalmából ünnepi előadásként egy hatalmas, minden szépséget magában foglaló film bemutatója lesz a «Fantom» a világ filmszínházaiban óriási sikert aratott szenzációs film. Főszerepben Putty Lia, Lili Dagover, Alfréd Abel, Paul Digelmann. A Modern Mozdó igazgatósága hivatott és rátermettségét akarva bebizonyítani, ennek a nagyszabású filmnek a bemutatásával.

— (Milliókat sikkesztanak a budapesti tőzsdébe.) Tabovits Béla borkereskedő feljelentése a Szabadság-téri Orientbank három igazgatójára: Meisels Dezső, Rappaport Róbert és Szegele Jenő a rendőrség letartóztatta. A letartóztatott igazgatók Tabovitsól százharminc milliót csaltak ki azzal az ürüggyel, hogy a bankrészvények egy részét átadják neki, holott részvények egyáltalán nem voltak. — A Diamant és Társa, Weisz és Glück cég tőzsdéirodák főnökei: Diamant Lipót, Reich Nándor, Weisz Vilmos és Glück számos család és sikkesztás után megszöktek. A rendőrség körözi őket. — Kelemen Ernő budapesti ismert pénzember és gabonabizományos ellen a Piramis földhírlő gabonakereskedelmi r. t. feljelentést tett ötszáz millió elcsikkasztása miatt. Kelemen Ernő megbízást kapott a részvénytársaságtól gabonavásárlásra, ő azonban a pénzt kártyázással elköltötte. A megszökött Kelemen Ernőt körözik.

— (A feledés széruma című film az Apollo Mozdóban nagy érdeklődést kelt.) Nick Fantom detektív királynak bravuros játéka és ügyessége bámulatba ejti a nézőt. E filmet még ma mutatják be utoljára. Csütörtöktől kezdve színre kerül «Állatok mint emberek» című film. E filmet joggal nevezhetjük a 8-ik világosodásnak, mivel e filmben csupán csak állatok a szereplők. Ezek hosszú során keresztül szükség volt a film rendezőjének arra, hogy ezt a darabot bemutathassa.

— (Pöstyén gyógyereje az idők óta ismeretes, csodálatos hatását azonban senki sem tudta megmagyarázni. A radium felfedezése óta megállapították, hogy a pöstyéni iszap természetes kisugárzó erővel rendelkezik, amely egyidejűleg beleegyez utján is az iszap gyógyító erejét nagy mértékben fokozza. Pöstyénben jó polgári ellátás 40 csehkoronától feljebb kapható. Felvilágosítást ad: Krafft és Herbert drogueria, Brassó, Buzasor 9, Telefon 219. ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

— (Tusnádfürdő ősfenyvesektől övezett alhavasi (subalpin) klimatikus gyógyhely. Vasút, posta, távirat, telefon állomás, villanyvilágítás. Szénsavas, sós, vasas, ivókurák, hideg, tükör, medence és meleg szénsavas márvány kádfürdők, hydrolitáris, massage. Mérsékelt, maximált árak. Szobák magánvillákkal, szállodákban. Előszobában 25 százalékos kedvezmény. Tüdőbeteg szanatorium nem engedélyezett. Az igazgatóság.

— (Olesó kurát csuz, köszvény ellen Pöstyénben használhat. Már napi 40 cktól kezdve nyerhető, jó polgári lakás ellátással, Romániai vendégek részére kedvezményes fürdőárak. Felvilágosításokat telefonon is: Krafft és Herbert drogueria, Brassó, Buzasor 9, Telefon 219, ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

— (Vér z gýnség el és sápadásánál a FERENC JÓZSEF keserűvitz kitűnő eredménnyel használtatik.

— (Biharfüreden (Stana de Vale, vasutállomás Beius, Belényes) a basedov betegséget gyógyító eddig ismert klimatikus helyek legjobb fürdőjében, a szezon július 1-én, kezdődik és szeptember 15-ig tart. Előnye a többi gyógyhelyekkel szemben az, hogy 1100 m magas, zárt, körös körül fenyőerdőkkel borított medencében fekszik, magassága és a levegő áramlatoktól való mentessége ilyen módon lehetővé teszi, hogy az ultraviola sugarak hatásukat teljes mértékben érvényesítsék, vilárendszere pedig a teljes csend és magány élvezetét teszi lehetővé. Prospektusokat díjtalanul küld a belényesi püspöki uradalom intézősége.

— (A Modern Mozdó júniusi műsora szenzációt keltő.

— (Könyvedvelők figyelmébe.) Bármely — bárhol hirdetett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat jó áron veszek. Eladandó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

— (Észak v. Dél-Amerikába utazók kérjenek azonnal felvilágosítást és prospektusokat a Cosulich Line-től) Bucuresti, Cal. Grivitei 181.

Szobafestő

és mázólo segédek állandó alkalmazást kaphatnak

Temesvárott

A Munkaadók Szindikátusánál (Ipartestület).

10262 ELSŐ LLOYD 1805
ERDELYRÉSZI ÉKSZERÁRUGYAR
Cluj, Calea Regele Ferdinand 19
Tel.-interurban: 219. Sürgönyeim: Juveliere, Cluj.

Ékszerárugyártás és nagykereskedés!
Fogazati arany és forrasztó. — Arany, ezüst, platina-beváltás! Klenzie és Schwarzwald órákban valamint kina-ezüst tárgyakban nagy lemeket!
Csak viszonzatelláruhlóknak!

Ujjonnan megnyitott az Esplanade Palace

szálloda Bukarestben
Blvd. Academiei
8. sz. alatti.

Modern konyha
Lift, fürdő, meleg és hideg víz a nap vagy éjszaka bármely órájában.
Uj és elegáns berendezés.

Állandó raktár
CONTINENTAL,
TRIUMPH és
ADLER irógépekben.
Fizetési könnyítések.
HANS CLOOS
BRASSÓ SEGESVÁR
Fekete-ucca 19. 2076 Kut-tér 1. sz.

Fenyő és bükk

erdő és fűrészfűrész, és az ezzel kapcsolatos mindennemű munkálatokban illetőleg ezek vezetésében tökéletesen jártas, 17 éves gyakorlattal rendelkező, 35 éves, nős, óvadékképes szakember (jelenleg is hasonló munkakörben) elsőrendű referenciákkal, nagyobb vállalatnál vezetői állást keres. Teljes című megkereséseket „1890” jellegre e lap kiadóhivatalába kérek.

Nagy váaszték Omega és órákban!

Oste, zeizer H. nol

A román államügyek megismerésére és elvégzésére vonatkozó TÖRVÉNY
hiteles magyar fordításban megjelent.
ÁRA 8 LEI.

Lysciform

SPORT

MSE - Olympia 4:1 (3:0)

BRASSÓ, június 17. Barátságos jellegű, inkább vízipolo, mint football-mérkőzés, melynek első félideje 37 második félideje 12 percig tartott. Zuhogó esőben Henisch nélkül megkezdve állott ki az Olympia, amugyis jobb ellenfelével az MSE-vel. Az egész nap rövid megszakításokkal hulló eső a mérkőzés ideje alatt fokozottan esett, bokáig vízben gázoltak a játékosok bőrig ázva, fázva és sárosan. Az MSE. kitűnő csatársorának nem sok fáradságba került jobb technikájával a nehéz pályán az Olympia szorgalmas és fáradhatatlan munkája dacára három golhoz jutnia. Az Olympia szívósan küzd és gyakran jutnak az MSE kapuja elé, de a biztos védelem lehetetlenné tesz minden eredményt. A golokban Nuridsány, Csatt, Matek osztozkodtak.

Szakadó esőben indul meg a második félidő, hol az MSE Patay révén újabb golhoz jut. Közben a zápor sűrűn szakad, de a bíró nem fűtyül le a mérkőzést. A 12-ik percben sikerült egy közös csuszó-mászó kombináció közben Kirschnernek csapatját egy golhoz juttatnia, de tovább már nem juthattak a szakadó eső miatt. A mérkőzés fair volt, egynehány szép akciótól eltekintve inkább mulatságos, mint szép volt. Bíró Suciu jó volt és állóképes az esőben.

Brasovia komb. — Ivria komb. 6:1 (3:1). Barátságos mérkőzés, melyben az erősebb fizikumu állóképesebb csapat győzött. Az Ivria golját Horovitz lőtte, míg a Brasoviát Eröss (2), Géczy (1), Salányi (1), Perteu (1), és Gruber lőtték. Az Ivriából a két Horovitz és Goldstein voltak jók, a Brasoviából Eröss, Jancsika, Pentea, Zacharie és Gruber. Bíró Klein II. nem tartotta kezében a mérkőzést.

A hamburgi nemzetközi mérkőzések

Németország - Norvégia 3:0

HAMBURG, június 16. A két nemzet válogatott mérkőzése nagy számú közönség jelenlétében folyt le és a német csapatok 3:0 arányu győzelmével végződött.

Union Hamburg — F. T. C. 2:0.

Rasensport Harburg — FTC. 3:0.

Az Olympiáról hazatérőben levő válogatott csapatok mérkőzései

Varsó.

Amerika — Lengyelország 3:2.

Berlin.

Svédország — Németország 1:1.

Brüsszel.

Belgium — Svédország 5:0.

Krisztiannia.

Németország — Norvégia 2:0.

Strassburg.

Egyiptom — Strassburg 8:0.

Magyar csapatok külföldi eredménye

Stuttgart.

MTK — Kicker 2:1.

Hamburg.

FTC. — Union 2:1.

Varsó.

Törökvs — Polónia 1:0. Törökvs — Varsó válogatott 2:0.

Frankfurt.

III. kerület — Frankfurter S. V. 1:1

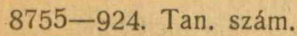
Belgrád.

BTC. — Szokol 1:0.

(x) Olympia — BMTE. Urnapján délután 6 órakor barátságos mérkőzés lesz e két helyi csapat között. Vasárnap a bukaresti Olympia, mely tavaly 2:1 arányban győzte le a Brasoviát, ad revansot Brassóban a Brasoviának.

(x) Nemzetközi regatta Bécsben. A Bécsben megtartott nemzetközi regattán a magyarok négy első és egy második díjat nyertek. A MAC másodosztályu nyolcása kétszer, négyese egyszer győzött. Szendei egyesben. Szendei és Morich dublóban győzött.

Kladov » Brassol Lapok nyomai »

ulatának körforgó gépén, Brassóban.